

Prof. Miikka Ruokanen:

”Kirkon uudistus alkaa, kun Jumala murtaa salatun hengellisen itserakkautemme”

SAARNA TUOMASMESSUSSA 1.3.2020, Agricolan kirkko, Helsinki
Radio Dein suora lähetys & www.tuomasmessu.fi & youtube & Kotimaan Digipostilla & Seurakuntalainen.fi

Ensimmäinen paastonajan sunnuntai, toinen vuosikerta: Matt. 16:21-26

*Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (+).

*Sisaret ja veljet Kristuksessa. Presidentti **Sauli Niinistö** osallistui 27.1.2020 Auschwitzin keskitysleirin vapauttamisen 75-muistotilaisuuteen. Tapahtuman jälkeen hän totesi: ”Minua on paljon askarruttanut se, mitä tapahtui 1930-40-luvuilla. Miten tavallisista ihmisistä tulee julmia tappajia.”

*Samassa tilaisuudessa leiriltä selviytynyt, nyt 95-vuotias **Batsheva Dagan** kysyi: ”Missä kaikki olivat? Missä oli maailma, joka näki kaiken, muttei tehnyt mitään?”

*Saksalaiset tiesivät, mitä tapahtui. Kukaan ei uskaltanut puhua siitä julkisesti, saati arvostella ns. esivaltaa. Jotkut rohkeimmat papit tekivät niin, seuraavana yönä Gestapo tuli ja haki heidät teloitettaviksi.

*Alkuvuonna 1938 Hitler otti Saksan juutalaisilta pois kansalaisuuden ja ilmoitti, ettei heillä ole enää oikeutta olla maassa. 32 maan edustajat kokoontuivat Ranskan Evianissa heinäkuussa 1938 pohtimaan, mihin kuolemanvaaraan joutuneet juutalaiset pakolaiset voitaisiin sijoittaa.

***Yksikään Euroopan tai Pohjois-Amerikan maa ei halunnut ottaa vastaa yhtään hengenvaarassa ollutta pakolaista.** Hitlerin ”lopullista ratkaisua”, juutalaisten kansanmurhaa alettiin vähitellen toteuttaa saman vuoden syksystä alkaen.

*Britannian ja Amerikan tiedustelut tiesivät tuhoamisleirien olemassaolon alusta alkaen, mutta he eivät julkistaneet tietojaan, eikä tämä ei muuttanut maiden kantaa pakolaiskysymykseen.

*Toisen maailmansodan holokausti, 6 miljoonan Jeesuksen sisaren ja veljen sekä monien muiden ihmisten teollinen joukkotuho, oli vuosisataisen eurooppalaisen antisemitismin huipennus. Kansanmurhan käytännön toteutukseen osallistuivat saksalaisten lisäksi **monet muut kansat**: puolalaiset, liettualaiset, latvialaiset, unkarilaiset, valkovenäläiset, ukrainalaiset jne. Liki kaikki Euroopan maat luovuttivat juutalaisia kansalaisiaan keskitysleireille.

*Jopa **sodan jälkeen syyllisyys kierrettiin**: 500.000 joukkotuhotoimintaan osallistunutta saksalaista olisi pitänyt tuomita oikeudessa. Todellisuudessa vain n. 13.000 joutui oikeuteen ja heistäkin vain puolet sai tuomion, lievän ja lyhyen, vain muutama korkein natsijohtaja sai maksimaalisen tuomion.

*Syyllisyyttä ja vastuuta ei käsitelty, pelättiin suuren ihmisjoukon tuomioiden yhteiskunnallisia vaikutuksia. Voittajavaltiot halusivat nujerretun Saksan nousevan jaloilleen mahdollisimman nopeasti.

*Hyvät ystävät, olisikohan tässä yksi **syy, miksi kirkot ovat kuihtumassa Euroopassa?** Jumalan Pyhä Henki on murheellinen näiden hirveiden ihmisyyttä loukkaavien rikosten vuoksi ja vetäytyy etämmälle niiden kansojen pariin, joiden sydämissä hän voi herättää katumusta ja synnintuntoa.

ONKO SAATANAN OIKEASTI OLEMASSA?

*Kun ajattelee näitä järjettömän saatanallisia tapahtumia, **on melkein helpompi uskoa** persoonallisen, yli-inhimillisen demonisen pahuuden, ihmisiä hulluuttavan Saatanan olemassaoloon kuin Jumalaan.

*Nykyisin usko enkeleihin on suosittua, mutta usko langenneeseen ylienkeliin ei niinkään.

*Jo pari sataa vuotta sitten saksalaiset liberaaliteologit **kielsivät Saatanan olemassaolon**: se on vain jokin babylonialainen myytti, mielikuvitusolento, jonka olemassaoloon järkevä kristitty ei voi uskoa.

*Saatanana ei ole reaalin olento, vaan ”Jumalan poissaolon myyttinen symboli”.

*Langenneen korkean enkelin **strategia** onkin juuri tämä: tehdä itsenä epäuskottavaksi, olemattomaksi, näin hän saa vapaammat kädet toimia ja vaikuttaa.

*Historia täynnä esimerkkejä Saatanan toiminnasta. Mainitsen Holokaustin ohella vain pari esimerkkiä meidän ajaltamme:

*1994 **Ruandassa** Afrikassa kristityt tappoivat toiseen heimoon kuuluvia kristittyjä macheteilla, leipäveitsillä, kirveillä, lapioilla, kuokilla – ja polttamalla kirkkoihin paenneet elävältä. 800.000 ihmistä teurastettiin järjettömän julmasti.

*1970-luvulla **Kambodžhan** punaiset khmerit tappoivat säälimättä kaikki, joilla oli vähänkään koulutusta, sivistystä tai omaisuutta. 1,7 miljoonaa kansalaista teurastettiin kuin pahaiset torakat.

*Ei tarvitse kuin avata internet voidakseen vakuuttua Saatanan olemassaolosta:

***Syyriassa, Irakissa** ja monissa muissa maissa samaa Jumalaa rukoilevat lähettävät nuoria poikiaan ja tyttäriään räjähdysvöihin sidottuina summittaisesti tuhoamaan toinen toisensa ja itsensä.

***Voisiko mitään saatanallisempaa kuvitella?**

***Jeesukselle Saatanana on ratkaisevan tärkeä persoona.** Hän kohtasi Saatanan julkisen toimintansa **kahdessa käännekohdassa**:

***Ensimmäkin**: Kun Johannes Kastaja oli kastanut Jeesuksen, Pyhä Henki ajoi hänet erämaahan Saatanan kiusattavaksi, koeteltavaksi.

*Koetuksista **pahin** oli tämä: ”Paholainen vei Jeesuksen hyvin korkealle vuorelle, näytti hänelle maailman kaikki valtakunnat ja niiden loisten ja sanoi: ”Kaiken tämän minä annan sinulle, jos polvistut eteeni ja kumarrat minua.”” (Matt. 4:8-9)

***Toinen** käännekohta on tämän päivän evankeliumi, jossa alkaa Jeesuksen ristin tie, Saatana yrittää estää tämän.

SAATANALLINEN VALLANHIMO:

*Kirkkoisä **Augustinus** tulkitsi Raamattua 400-luvulla näin:

*Synnin syvin olemus on tämä: Luotu olento ei halua, että hänen Luojansa, Jumala olisi Jumala, vaan että hän itse olisi jumala.

*Saatanan lankeemus oli se, että hän halusi, kuten Jumala, **hallita muita**. Hän halusi apinoida Jumalaa. Halusi alistaa toiset omaan valtaansa. Näin korkeasta enkelistä tuli Jumalan ja ihmisen ”vastustaja”, tätähän heprean sana *satan* juuri merkitsee.

*Augustinuksen mukaan ihmisen **historia on kirjoitettu verellä**, koska ihmissydämiä hallitsee demoninen hallitsemisen himo, vallanhimo, Augustinuksen äidinkielellä *libido dominandi*. Jopa ns. kristityt kuninkaat ja keisarit kävivät saman Jumalan nimissä kunniansa ja vallanhimonsa toteuttaakseen massamurhauttamaan oman ja toisen kansan parhaat nuoret miehet. Tätähän on ollut ns. kristityn Euroopan historia.

*Tähän vallanhimon syntiin Saatana sai vieteltyä rikoskumppanikseen osan enkeleistä sekä ihmisrodun.

***Tähän samaan syntiin hän yritti ovelasti myös houkutella Jeesusta:** ensimmäisen kerran heti Jeesuksen toiminnan alussa, **ja nyt toisen kerran**, kun Jeesus tietää, että hänellä on edessään nöyryytyksen, häpeän ja kärsimyksen tie, Jumalan **pelastussuunnitelman täyttymyksen tie**.

*Jeesuksen **jyrkkä reaktio** Pietarin sinänsä hyväntahtoiseen lausahdukseen – ”Jumala varjelkoon! Sitä ei saa tapahtua sinulle, Herra!” – on ymmärrettävä.

*Näissä hyvää tarkoittavissa ja suojelevissa Pietarin sanoissa hän näkee Saatanan ovelan strategian, valkeuden kaapuun kätkeytyneen Jumalan ja ihmisen vastustajan:

*”Väisty taakseni, Saatana! Sinun ajatukseksi eivät ole Jumalan vaan vallanhimoon langenneiden ihmisten ajatuksia. Sinä olet minulle *skandalon*, kompastuskivi. Sinä et halua, että Jumalan suunnitelma toteutuisi, sinä et halua ihmislajin pelastusta, vaan viettelet minua himoitsemaan omaa mukavuutta ja valtaa.”

*Päivän tekstissä esiintyy Matteuksen evankeliumissa **ensimmäisen kerran** pieni persoonaton verbi *dei*, joka tarkoittaa: täytyy, on pakko, on välttämätöntä.

*Jeesus on oppilaineen Israelin pohjoisimmassa kaupungissa Filippoksen Kesareassa Hermonin vuoren juurella Libanonin rajalla Jordanjoen alkulähteillä. Sieltä alkaa hänen vaelluksensa kohti etelää, Jerusalemiä.

*Jeesuksen **täytyy / dei** mennä Jerusalemiin kärsimään ja surmattavaksi. **Juuri tätä varten Isä on lähettänyt Poikansa tähän maailmaan.**

MIKSI JEESUKSEN PITI MENNÄ KUOLEMAAN JERUSALEMIIN?

*Eikö olisi ollut järkevämpää perustaa heti tänne maan päälle mallivaltakunta, jossa vallitsevat oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, rauha ja rakkaus? Eikö tällainen hyvä esimerkki parhaiten auttaisi ihmiskuntaa?

*Mutta kysymys oli **jostain paljon suuremmasta**: siitä, miten Vanhassa testamentissa luvattu Jumalan vuosisatainen suunnitelma Luojustaan vieraantuneen **ihmisen palauttamiseksi läheiseen yhteyteen Jumalan kanssa** voisi toteutua.

*Kysymys oli siitä, miten ihminen voisi **elää ikuisesti intiimissä yhteydessä Kolmiyhteiseen Jumalaan**, hänen kuolemattomaan elämäänsä osallistuen eli partisipoiden.

*Eli miten ihmisestä voisi tulla se, miksi hänet oli alun perin tarkoitettu: **Jumalaan yhtyneenä ikuisesti täydellistä onnea nauttiva olento**.

*Mikään maanpäällinen ihanneyhteisö ei tällaista voisi antaa.

JUMALAN PELASTUSTYÖ ON KUIN KOLMIKERROKSENEN RAKENNUS:

1. Ensinnäkin, rakennuksen peruskerros on Vanhan testamentin temppelin uhrijärjestelmä. Synti tuhoaa Jumalan luomaa elämää; eläinten elämänneste, VERI, tulee tuhotun elämän tilalle ja siten se tuottaa sovituksen ja rauhan Luojan ja luodun välille.

***Jerusalemien temppeli** oli Israelin uskon keskus: Siellä Jahve, Jumala, oli kaikkein intensiivisimmin läsnä, siellä Israelin synnintunnukset, anomukset ja Jumalan ylistys tulivat vahvimmin kuulluiksi.

*Jerusalemien temppeli ymmärrettiin **koko maailman keskipisteeksi**: Siellä Jumala puhui kansoille, kuuli rukoukset ja **ennen muuta: siellä toimitettiin anteeksiantamuksen tuottavat uhrin**.

*Useimmiten osa eläin- ja muista uhreista poltettiin sovittavana sijaisuhrina ja lahjana Jumalalle, mutta osa siitä syötiin: **Näin ateriyhteyden kautta syntyi läheinen yhteys uhraajien ja Jumalan välille**.

*Itse asiassa Vanhan testamentin uhrin EIVÄT sellaisenaan ottaneet pois syyllisyyttä, vaan ne olivat **merkki ja lupaus** siitä ainoasta todellisesta, tulevasta uhrista, joka voi pestä pois syntimme ja syyllisyytemme (Hepr. 9:8-12; 10:1-14).

2. Tässä tulemme rakennuksen toiseen kerrokseen:

*Kun Jumalan Poika uhraa elämänsä, ruumiinsa ja verensä eli elämännesteensä, meidän edestämme ristillä, tapahtuu **TODELLINEN syntien sovitus**: Hän ottaa päälleen meidän syyllisyytemme ja kärsii meidän rangaistuksemme, meidät julistetaan syyttömiksi.

*Tapahtuu syyllisyytemme ja rangaistuksemme kertakaikkinen, täydellinen ja lopullinen pois ottaminen.

*Jeesus itse sanoi usein evankeliumeissa, että Jerusalemien temppelin aikakausi on päättynyt, temppeli tulee tuhoutumaan – niin kävikin 37 vuotta hänen ylösnousemuksensa jälkeen!

*Hänen ruumiinsa on **uusi temppeli** (Joh. 2:19-21) ja hänen ruumiinsa ja verensä UHRI on **uusi ja lopullinen uhri**, koko maailman kaikkien syntien sovitus.

3. Lopulta pääsemme rakennuksen kolmanteen kerrokseen:

*Uhraamalla itsensä Kristus lahjoittaa meille **itsensä ja oman elämänsä syötäväksi ja juotavaksi uuden liiton uhriateriaalla pyhässä ehtoollisessa.**

*Vanhassa testamentissa luvattu ja Jeesuksen ristillä toteutunut pelastus annetaan meille LAHJAKSI kaikkein konkreettisimmin pyhässä ehtoollisessa:

*Sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä.” (Joh. 6:54,56) Syntyy intiimi yhteys Kristuksen ja meidän välillemme. Kaikkein lähimmäksi Jeesusta pääsemme juuri pyhällä ehtoollisella.

*Hän antaa meille oman itsensä, persoonansa, elämänsä, pyhyytensä, armonsa, rakkautensa, kuolemattomuutensa.

*Jumalan Pojan piti (*dei*) suostua kärsimyksen tielle, hänet piti teurastaa, **jotta hänet voitaisiin syödä ja juoda. Näin saamme syntimme anteeksi, meillä on osallisuus häneen ja siten ikuinen elämä.**

*Jos Jeesus olisi suostunut Saatanan houkutukseen, meillä ihmisillä ei olisi mitään toivoa anteeksiantamuksesta ja ikuisesta elämästä. Meillä ei olisi intiimiä yhteyttä Jumalan omaan elämään.

*Jeesuksen ristin tie oli **maksimaalisen antisaaanallinen teko, ylpeyden ja vallanhimon ääri vastakohta.** Hän, joka on täysin pyhä, viisas, voimakas, kunnioitettava ja ylistettävä, alistuu vapaaehtoisesti totaaliseen nöyryytykseen, häpeään, pilkkaan, heikkouteen ja hulluuteen! Näin Kristus **rauettaa saatanallisen itserakkauden.**

HALUAISIN LAAJENTAA MEIDÄN EHTOOLLISKÄSITYSTÄMME:

*Me protestantit keskitymme ehtoollisella pitkäperjantain tapahtumiin. Mutta itse asiassa jokaisella ehtoollisella, **kun syömme ja juomme Kristuksen**, vietämme ja juhlimme kristikunnan **kolmea suurinta juhlaa:**

joulua, pitkäperjantaita sekä pääsiäistä – ei siis vain pitkäperjantaita:

1. JOULU: Osallistumme eli partisipoimme ihmiseksi tulleen Jumalan Pojan, lihaksi tulleen Sanan eli Logoksen (Joh. 1:14) jumalalliseen persoonaan ja elämään, hänen pyhyyteensä, hänen täydelliseen ihmisyyteensä, rakkauteensa ja katoamattomuuteensa.
2. PITKÄPERJANTAI: Partisipoimme Kristuksen synnin syyllisyyden sovittavaan uhriin, hänen sijaiskärsimyksensä ristillä, olemme osalliset Kristuksen voittoon synnin, kuoleman ja Saatanan vallasta, ja otamme vastaan Jeesuksen veren eli hänen elämänvoimansa voimaksemme.
3. PÄÄSIÄINEN: Partisipoimme hänen ylösnousemukseensa, voittoonsa kuolemasta, hänen kuolemattomuuteensa.

*Kirkkoisä **Athanasius**, yksi varhaisen kirkon tärkeimmistä teologeista, opetti 300-luvulla: ”Eukaristiassa (”kiitosaterialla” eli ehtoollisessa) me syömme Isän Logoksen, joka tuli lihaksi. Vain osallisuudessa Kristuksen katoamattomaan ruumiiseen, meistä voi tulla kuolemattomia. Uuden liiton veri puhdistaa sydämemme, iloitsemme jatkuvasti hänen kalliista verestään. Nautimme taivaallista ruokaa, elämän ravintoa ja kuolemattomuuden lääketta. Kun otamme vastaan Kristuksen ruumiin, tulemme osallisiksi hänen katoamattomuudestaan, hänen jumalallisesta ikuisesta elämästään.”

*Meillä protestanteilla on paljon oppimista pyhän ehtoollisen laajemmasta merkityksestä!
***Toivon, että muistat tästä saarnasta tämän laajennetun ehtoolliskäsityksen ja mietit sitä erityisesti juuri alkaneena paastonaikana!** Olkoon tämä Sinulle tämän paastonajan tehtävä.

*Kaikkina aikoina Jeesukseen uskovat ovat kaivanneet niin lähelle Jeesus kuin mahdollista. Siksi eukaristia eli pyhä ehtoollinen on aina ollut Jumalan Sanan ohella kristillisen jumalanpalveluksen toinen pääsisältö.

*Kristitty ihminen haluaa tulla alati Jeesuksen sovintoveren puhdistamaksi ja anoo lakkaamatta, että Kristuksen Pyhä Henki täyttäisi hänet ja johdattaisi häntä! **Kristitty haluaa olla täynnä Kristusta ja Pyhää Henkeä.** Jumalan Henki on **pyhä** – ei saastainen – ja siksi tarvitsemme jatkuvaa puhdistusta Jeesuksen veressä, jotta Henki voisi meidät täyttää aina uudestaan.

RISTIN TIE MURTAA SALATUN HENGELLISEN ITSERAKKAUTEMME:

*Tämän päivän evankeliumissa **Jeesus kutsuu meitä seuraajikseen, ristin kantajiksi.** Hän sanoo: ”Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.”

*Jeesus kutsuu Sinut sille samalle nöyryytyksen tielle, jolle hän itse suostui.

***Jos haluat tulla syvällä tavalla Jeesuksen opetuslapsesi, Sinulla ei ole muuta tietä kuin tämä ristin tie.**

*Jos Jumala on alkanut **murtaa Sinun itserakkauttasi, ulkonaista ihmistäsi**, antamalla Sinulle **oman ristisi**: sairautta, hätää, kärsimystä, epäonnistumisia, menetyksiä, häpeää, pilkkaa, heikkoutta... ole siitä kiitollinen Hänelle: **Jumala on alkanut tehdä Sinussa omaa työtään**, Sinun päälläsi lepää Pyhä Henki.

*Jos koet, että elämässäsi **katastrofi** seuraa toistaan, ole turvallisella mielellä, Pyhä Henki on tekemässä ratkaisevan tärkeää työtä Sinussa muuttaen Sinua.

*Jumala on itse antanut Sinulle tämän ristin, jotta **ulkoisen ihmisesi murtuisi** ja Sinussa Pyhässä Hengessään asuvan **Kristuksen tuoksu ja rakkaus** pääsisivät murtautumaan esille Sinussa murtuneista säröistä.

*Teini-ikäisenä luin Kiinan tunnetuimman hengellisen opettajan Ni Tuoshengin (**Watchman Nee**) kirjoja. Hän korostaa:

”Pyhän Hengen vaikutus meissä voi vapautua vasta sen jälkeen, kun ulkonainen, **luonnostaan itserakas ja salaylpeä ihminen** on kukistunut. Mitä haavoitetumpi oma minä on, sitä kirkkaampana loistaa kauttamme Jumalan lempeys. Tämä on valtatie Jumalan palvelustyöhön. Kuta enemmän ihminen on murrettu, sitä herkempi hän on. **Mitä enemmän hän on kärsinyt menetyksiä, sitä enemmän hänellä on annettavaa.** Jumala sanoo: Mitä minä olen antanut sinulle, on parasta: sinun **päivittäiset koettelemuksesi hyödyttävät sinua eniten.**”

*Tämä on Kiinan marttyyrikirkon hengellisen elämän ydintä. Tämä kirkko on maailman nopeimmin kasvava kirkko ja samalla maailman suurin kansallinen protestanttinen kirkko.

*Hyvät ystävät, olisiko meidän **kirkkomme suurin hengellinen ongelma** juuri se, että meissä kirkon työntekijöissä, muissa vastuunkantajissa ja seurakuntien jäsenissä on **liian vähän** niitä, jotka ovat saaneet sen armon, että heidän **salattu hengellinen ylpeytensä ja itserakkautensa on murrettu?**

*Kuinka usein salaa ajatellaankaan: ”Olen niin iloinen siitä, että olen niin nöyrä!”

*Alkaisiko kirkon hengellinen uudistus siitä, että pyhä Kolmiyhteinen Jumala vie meidät kunnianhäpeään, voimasta heikkouteen, suosiosta mitättömyyteen, viisaudesta hulluuteen? Tämä on se ristin teologia, jota myös Paavali (1. Kor. 1) ja Martti Luther opettavat.

***Kirkon hengellinen uudistus alkaa, kun Jumala murtaa salatun hengellisen itserakkautemme.**

*Tänään Jeesus sanoo: ”Joka tahtoo pelastaa oman sielunsa, psyykensä (*psyche*) – oman ylpeytensä ja itserakkautensa, kadottaa elämän. Mutta joka kadottaa psyykensä – oman **salatun itserakkautensa** – löytää elämän.”

Aamen. Hiljaisuus.

Uskontunnustus.